

**Varde
Kommune**

Erhvervscenteret
Bytoften 2, 6800 Varde

MILJØTILLADELSE

til
kvægbrug på
Skonagervej 5,
6800 Varde

I henhold til § 10 i Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016
om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Godkendt 30. maj 2017

Postadresse:
Varde Kommune
Bytoften 2, 6800 Varde

Udarbejdet af:

Sagsbehandler: Anne Madsen
Direkte tlf. 7994 7445
E-mail: anm@varde.dk

VARDE KOMMUNE
Erhvervscenteret - Landbrug
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 66239-17

Sagsnr. 17-2949

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	5
2	BAGGRUND FOR MILJØTILLADELSE	6
2.1	DATABLAD	6
2.2	BAGGRUND OG HISTORIK	6
3	TILLADELSE	7
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET	7
3.2	SUPPLERENDE OPLYSNINGER	7
3.3	FORUDSÆTNINGER	7
4	VILKÅR FOR TILLADELSEN	8
4.1	ÅRSPRODUKTION	8
4.2	DRIFT OG INDRETNING	8
4.3	ÆNDRINGER PÅ HUSDYRBRUGET	8
4.4	AMMONIAKREDUCERENDE TILTAG	8
4.5	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING	8
4.6	LUGT	8
4.7	STØJ	9
4.8	STØV	10
4.9	TRANSPORT	10
4.10	SKADEDYR	10
4.11	OPLAG AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER	10
4.12	AFFALD	10
4.13	LYS	11
4.14	EGENKONTROL	11
4.15	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK	11
4.16	UHELD OG RISICI	11
4.17	OPHØR	11
5	KLAGEVEJLEDNING	12
6	OFFENTLIGGØRELSE	13
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	14
7.1	BELIGGENHED	14
7.2	AFSTANDSKRAV	15
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ	16
7.4	DYREHOLDETS STØRRELSE FØR OG EFTER UDVIDElsen	17
7.5	INDRETNING	17
7.6	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING	18
7.7	ENSILAGE- OG FODEROPBEVARING	19
7.8	LUGT	20
7.9	STØJ	21
7.10	STØV	21
7.11	SKADEDYR	21
7.12	DØDE DYR	21
7.13	LYS	22
7.14	TRANSPORT	22
7.15	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING HUSDYRBRUGET – AMMONIAK	22

7.16	PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSKRAV (BILAG IV ARTER)	29
7.17	BEDSTE TILGÆNDELIGE TEKNIK (BAT)	29
8	NABO- / PARTSHØRING	30
9	SAMLET VURDERING	30

I Indledning

Denne miljøtilladelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af dyreholdet på Skonagervej 5, 6800 Varde i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie.

I forbindelse med udarbejdelse af miljøtilladelsen, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen om miljøtilladelse, herunder de stillede vilkår, se afsnit 4.

Udkast til miljøtilladelse er fremlagt i parts-/nabohøring i 3 uger, hvor der er mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Udkast til miljøtilladelsen skal give offentligheden og beslutningstagerne et fælles grundlag for at debattere projektet, inden der tages endelig stilling til, om det skal kunne realiseres.

Når høringsperioden er slut vil alle indkomne bidrag blive vurderet af Varde Kommune, inden der tages stilling til om der kan meddeles miljøtilladelse.

Copyright på kort: Grundkort – Varde kommune, Matrikelkort – GST, Luftfoto – Cowi.

2 Baggrund for miljøtilladelse

2.1 Datablad

Ejer / Ansøger:	Henning Nielsen
Kontaktperson:	Henning Nielsen, tlf.: 7526 7181 / 2128 7510
Husdyrbrugets adresse:	Skonagervej 5, 6800 Varde
Ejerlav og matrikel nr.:	Skonager By, Næsbjerg 3b, 4u, 5a, 5r
Virksomhedens art:	Kvægbrug
Ejendomsnummer:	5730114456
CHR-nummer:	81281
CVR-nummer:	21412546
Konsulent:	Hans Jørn Andresen, tlf.: 7660 2190 / 3030 3147 E-mail: haa@sagro.dk
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Ansøgning:	Skema nr. 96485, version 2, indsendt den 27. april 2017
Udkast i nabohearing:	4. maj 2017
Godkendelsesdato:	30. maj 2017

2.2 Baggrund og historik

Den 23. juni 2008 blev der givet en §10-tilladelse til Skonagervej 5, 6800 Varde Kommune, hvor der blev meddelt tilladelse til at udvide dyreholdet fra 45,2 DE til 56,8 DE i eksisterende bygninger.

Henning Nielsen søger om miljøtilladelse på baggrund af et ønske om at udvide produktionen af kødkvæg på Skonagervej 5, 6800 Varde, fra 54,91 DE til 74,09 DE i eksisterende bygninger. Der er tale om en ammeko-besætning, hvor dyrene går ude størstedelen af året, og derudover går på dybstrøelse i eksisterende stalde.

Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 23. februar 2017.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger.

3 Tilladelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Skonagervej 5, 6800 Varde kan udvides som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den efterfølgende miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Miljøtilladelsen meddeles efter § 10 i ”Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug”, herefter benævnt husdyrloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne tilladelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt.

Henvendelse om tilladelsen kan ske til Varde Kommune, Erhvervscenteret - Landbrug.

Eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg, som ikke fremgår af denne tilladelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

Denne tilladelse erstatter §10-tilladelsen meddelt d. 23. juni 2008 til fulde.

3.1 Beskrivelse af projektet

Henning Nielsen ønsker at udvide produktionen af kødkvæg i eksisterende bygninger på Skonagervej 5, 6800 Varde.

Dyreholdet i nudrift er på 40 ammekøer (over 600 kg), 30 kvier (6 mdr. til kælvning), 10 småkalve (0-6 mdr.), 25 tyrekalve (0-6 mdr.) og 25 ungtyre (6 mdr. til slagtning v. 440 kg.) svarende til 54,91 DE. Dyreholdet i ansøgt drift består af 55 ammekøer (over 600 kg), 39 kvier (6 mdr. til kælvning), 13 småkalve (0-6 mdr.), 34 tyrekalve (0-6 mdr.) og 34 ungtyre (6 mdr. til slagtning v. 440 kg.), svarende til 74,09 DE.

3.2 Supplerende oplysninger

I forbindelse med sagsbehandlingen har Varde Kommune indhentet oplysninger hos følgende:

- Interne høringer i Varde Kommune
- Høring ved berørte naboer/partner

3.3 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen

Tilladelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 i husdyrloven opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg.

4 Vilkår for tilladelsen

4.1 Årsproduktion

- a. Husdyrbruget må maksimalt have et dyrehold / årsproduktion bestående af 55 ammekøer (over 600 kg), 39 kvier (6 mdr. til kælvning), 13 småkalve (0-6 mdr.), 34 tyrekalve (0-6 mdr.) og 34 ungtyre (6 mdr. til slagtning v. 440 kg.), hvilket svarer til 74,09 dyreenheder (DE). Årsproduktion / dyreholdet opgøres på basis af planåret (1. august til 31. juli).

4.2 Drift og indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse, med mindre andet fremgår af vilkårene.
- b. Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsesdatoen. Med udnyttet menes at bygge og anlægsarbejde er iværksat.
- c. Et dyrehold svarende til 39,29 DE, bestående af ammekøer, skal hvert år være udegående i 10 måneder, som det fremgår af ansøgningen.
- d. Et dyrehold svarende til 26,48DE, bestående af kvier, småkalve og tyrekalve, skal hvert år være udegående i 9 måneder, som det fremgår af ansøgningen.

4.3 Ændringer på husdyrbruget

- a. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til tilladelsen, skal anmeldes til Varde Kommune inden gennemførelsen. Varde Kommune vurderer derefter, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske indenfor rammerne af denne tilladelse.
- b. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte/andre, der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Et eksemplar af miljøtilladelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift.

4.4 Ammoniakreducerende tiltag

- a. Alle dyr opstaldes på dybstrøelse.

4.5 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- a. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener søges begrænset mest muligt.

4.6 Lugt

- a. Hele anlægget og dets omgivelser skal renholdes således, at luft- og lugtgener begrænses mest muligt.

- b. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

4.7 Støj

- a. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen, må ved udendørs opholdsarealer ved boliger beliggende i landzone og uden for husdyrbrugets skel, ikke overskride de anførte værdier i 1,5 meters højde over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 – 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 – 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 – 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 – 07	40 dB(A)	½ time

Støjgrænser

- b. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.
- c. Ved dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal der ses bort fra kortvarig sæsonafhængig kørsel udenfor ejendommen f.eks. pløjning og høst.
- d. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, skal husdyrbruget dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen med husdyrbruget i fuld repræsentativ drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt ovennævnte støjgrænser overholdes.

Dokumentationen skal ske i form af resultat af en støjmåling udført efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes.

Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Er dokumentationen udført som måling, skal driftsforholdene under målingen beskrives. Som udgangspunkt accepteres en u-bestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).

- e. Målingerne eller beregningerne skal udføres af en person eller et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Måling – ekstern støj".
- f. Resultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes gennemførelse.

4.8 Støv

- a. Drift af anlægget må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

4.9 Transport

- a. Transport til- og fra husdyrbruget skal fortrinsvis foregå i dagtimerne. Afhentning af levende dyr kan dog forgå døgnet rundt i henhold til transportfirmaets køreplaner. I forbindelse med kortvarige sæsonbetonede arbejder som f.eks. høst og gødningsudkørsel tillades kørsel udenfor dagtimerne.

4.10 Skadedyr

- a. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Århus Universitet, Institut for Agroøkologi.
- b. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

4.11 Oplag af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- a. Opbevaring af kemikalier, spildolie og kemikalieaffald, skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, afløbssystem, grundvand eller vandløb.
- b. Opbevaring af diesel /fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, på varig og stabil bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

4.12 Affald

- a. Animalsk affald og døde dyr skal fjernes fra ejendommen inden der opstår kadaverøse forandringer, der kan give anledning til lugtgener eller andre uhygiejniske forhold. Affaldet skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt.
- b. Erhvervsaffald skal kildesorteres og skal håndteres og bortskaffes i overensstemmelse med Varde Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald
- c. Klinisk risikoaffald er omfattet af Varde Kommune Regulativ for Erhvervsaffald. Medicinrester og tom medicinemballage (f.eks. flasker) skal leveres retur til dyrlæge, apotek eller anden godkendt modtager. Klinisk affald (sprøjter, kanyler og andre skarpe genstande) skal afhentes/ afleveres til godkendt modtager efter behov, dog mindst 1 gang årligt.

- d. Forbrændingseget affald og deponi affald skal håndteres og bortskaffes i overensstemmelse med Varde Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald.
- e. Genanvendeligt erhvervsaffald skal håndteres og bortskaffes efter den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

4.13 Lys

- a. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for ejendommens eget areal.

4.14 Egenkontrol

- a. Dokumentation skal opbevares samlet, i papirform eller elektronisk, og være lettilgængelige for tilsynsmyndigheden. Dokumentationen skal fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende og skal gemmes minimum 5 år.

4.15 Bedste tilgængelige teknik

- a. Anlæg der er særligt energiforbrugende, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

4.16 Uheld og Risici

- a. Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forurening eller indebære fare herfor, skal straks meddeles alarmcentralen (tlf.: 112) og efterfølgende Erhvervscenteret, Varde Kommune (tlf.: 7994 6800).

4.17 Ophør

- a. Ophører udnyttelse af tilladelsen helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del der ikke har været udnyttet de seneste tre år.
- b. Ved ophør af driften skal tilsynsmyndigheden orienteres.
- c. Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, alle opbevaringsanlæg tømmes og rengøres og ejendommen skal fremstå i miljømæssig god stand.

5 Klagevejledning

Miljøgodkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrbrugsloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over miljøgodkendelsen skal du gøre det elektronisk og direkte til Miljø og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside: www.nmkn.dk.

Din klage skal være modtaget senest den 29. juni 2017 (4 uger efter offentliggørelsen).

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk.

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte nh@naevneneshus.dk eller tlf. 7240 5600.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Offentliggørelse af afgørelsen sker på Miljøstyrelsens hjemmeside: Digital Miljø Administration <https://dma.mst.dk/> under "Offentliggørelser", den 30. maj 2017.

Se: www.vardekommune.dk/fa-indflydelse (se under "Afgørelser")

På Varde Kommunes vegne den 30. maj 2017

Anne Madsen

Agronom

Kopi sendt til:

- Hans Jørn Andresen, SAGRO, e-mail: haa@sagro.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskeren.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dнварde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk

7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

7.1 Beliggenhed

Husdyrbruget ligger på adressen Skonagervej 5, 6800 Varde, ca. 4 km øst for Varde.

Nærmeste byzone er Næsbjerg, som ligger ca. 1,6 km sydøst for husdyrbruget, se figur 1.

Nærmeste samlede bebyggelse er Karlsgårde, som ligger ca. 1,3 km nordøst for husdyrbruget, se figur 1.

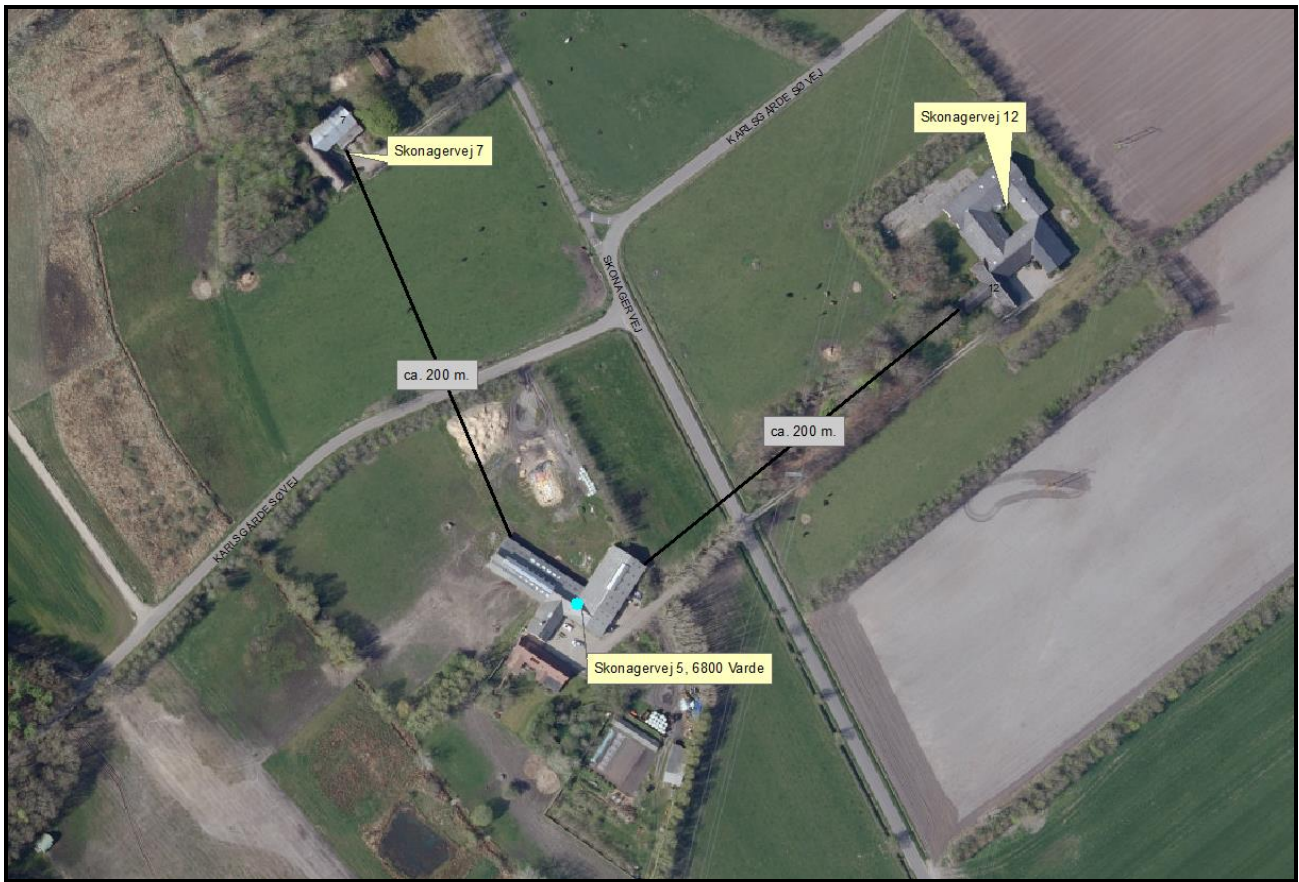

Figur 1. Husdyrbruget i forhold til byzone, samlet bebyggelse og nærmeste naboer.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt, Skonagervej 7, 6800 Varde, er beliggende ca. 200 m nordvest for husdyrbruget, se figur 2.

Nærmeste øvrige nabobeboelse, Skonagervej 12, 6800 Varde, er beligger ca. 200 m nordøst for husdyrbruget. Se figur 2.

Varde Kommune vurderer at beliggenheden er tilstrækkeligt beskrevet.

Figur 2. Husdyrbruget i forhold til nærmeste naboer.

7.2 Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6 i husdyrloven er overholdt, da husdyrbruget ikke er beliggende:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Følgende afstandskrav i henhold til husdyrlovens § 8 er overholdt:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

7.3 Landskab og kulturmiljø

I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne i Varde Kommunes Kommuneplan 2013 samt fredninger blevet gennemgået. Husdyrbrugets anlæg ligger **indenfor**

- Landzone
- 200 m fra planlagt transmissionsledninger for naturgas og 100 m fra planlagte fordelingsledninger for naturgas. *Ejendommen ligger 70 m fra fremtidig transmissionsledning og 65 m fra eksisterende fordelingsledning.*
- Dallandskab
- Særligt værdifuldt landbrugsområde

Af Kommuneplan 2013 for Varde Kommune fremgår det blandt andet, at

Tilladelse til om- eller nybyggeri i **det åbne land** (Landzone) kan ledsages af vilkår, som sikrer, at byggeriet udformes, så de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier ikke påvirkes utilsigtet.

Der reserveres 200 meter brede arealer til fremføring af **planlagte højspændingsforbindelser** med en spænding på 400 kV og 150 kV. *Ejendommen ligger 60 m fra eksisterende luftledning.*

Der skal reserveres 200 meter brede arealer til fremføring af **planlagte transmissionsledninger for naturgas** og 100 m brede arealer til fremføring af **planlagte fordelingsledninger for naturgas**. *Ejendommen ligger 70 m fra fremtidig transmissionsledning og 65 m fra eksisterende fordelingsledning.*

Dallandskaberne skal beskyttes, bevares og styrkes som sammenhængende halvkulturlandskaber, og friholdes for ny bebyggelse og anlæg. Til- og ombygninger ved eksisterende ejendomme skal tilpasses landskabets karakter, særligt med hensyn til beplantning, placering, udformning og materialevalg.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** skal det sikres, at arealerne kan anvendes længst muligt til landbrugsmæssige formål før overgangen til anden anvendelse.

Varde Kommune vurderer at

- udvidelsen ikke er i strid med Kommuneplan 2013 for Varde Kommune, da udvidelsen sker i eksisterende bygninger.
- det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed
- at udvidelsen, og de deraf følgende ændringer i området, ikke vil være i strid med hensynet til kulturhistoriske interesser.

Husdyrhold og drift

7.4 Dyreholdets størrelse før og efter udvidelsen

I tabel 1 ses antal dyr før og efter udvidelsen. Besætningen består af ammekøer med opdræt.

Dyreart	Før udvidelsen (nudrift)		Efter udvidelsen (ansøgt)	
	Antal	DE	Antal	DE
Ammeko (over 600 kg)	40	28,57	55	39,29
Kvie/stud (6 mdr. – kælving)	30	14,29	39	18,57
Småkalve (0-6 mdr.)	10	2,70	13	3,51
Tyrekalve (0-6 mdr.)	25	3,23	34	4,40
Ungtyre (6 mdr. - slagting 440 kg)	25	6,12	34	8,32
I alt		54,91		74,09

Tabel 1. Antal dyr i nudrift og ansøgt drift.

Dyreholdet i nudrift er godkendt i §10-tilladelse givet i 2008 af Varde Kommune.

Varde Kommune vurderer at dyreholdet er tilstrækkeligt beskrevet.

7.5 Indretning

Oversigt over husdyrbrugets bygninger fremgår af figur 3.

Udvidelsen af dyreholdet sker i eksisterende stalde.

Bygning 1

Stuehus på 205m².

Bygning 2

Eksisterende bygning på ca. 130 m². Bruges til diverse opbevaring.

Bygning 3

Eksisterende stald på ca. 1.100 m². Stalden er indrettet med dybstrøelse. Udmugningssystem er kompost.

Varde Kommune vurderer at indretningen er tilstrækkelig beskrevet.

Der stilles et generelt vilkår om at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den vedlagte miljøtekniske beskrivelse.

Figur 3. Oversigt over husdyrbrugets bygninger.

7.6 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Der er ikke nogen produktion af flydende husdyrgødning på husdyrbruget.

Dyrene går ude en stor del af året (9-10 mdr.). Når dyrene er på stald går de i dybstrøelse. Dybstrøelse fra husdyrholdet spredes enten direkte på marken eller opbevares som kompost i markstak.

Når det gælder opbevaring af kompost i markstak gælder følgende regler fra Miljøstyrelsens "Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning":

- Dybstrøelse skal som hovedregel opbevares i en mødding med fast bund og afløb.
- Dybstrøelse må dog, når den er kompostlignende og har et tørstofindhold på mindst 30 %, oplagres i marken. Dybstrøelse, der har ligget i en stald i 3-4 måneder, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken.
- Markstakke med kompost skal opfylde de samme afstandskrav, som gælder for stalde, møddingspladser m.v. se afsnit 7.2.
- En markstak må højst ligge samme sted i 12 måneder, og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år. Der skal føres årlige optegnelser med oplysninger om oplagingsperiode og placering f.eks. ved angivelser på et kort.
- En markstak må ikke placeres på arealer, som skræner mod vandløb og søer, og må ikke placeres nærmere end 15 m fra dræn.

- *En markstak skal overdækkes umiddelbart efter udlægning, og skal til enhver tid holdes fuldstændig overdækket med kompostdug eller andet lufttæt materiale. Eneste undtagelse er en midlertidig opbevaring i maksimalt en uge i forbindelse med udspredning.*
- *Fast gødning, der udbringes på arealer uden etablerede afgrøder til høst, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer.*

Varde Kommune henstiller til at de lovpligtige afstandskrav overholdes, samt at eventuelle markstakke placeres med størst mulig afstand til nabobeboelser.

Varde Kommune vurderer at produktion og opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkeligt beskrevet, og at ansøger råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den producerede husdyrgødning.

7.7 Ensilage- og foderopbevaring

Ansøger oplyser at ensilage opbevares udendørs i wrapballer, mens halm også opbevares udendørs under plastik.

Markstakke med ensilage skal altid som minimum overholde afstandskravene, som fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6. Stakkene bør placeres på skiftende lokaliteter år efter år.

Varde Kommune anbefaler endvidere at markstakke med ensilage placeres under hensyntagen til naboer, så de placeres så langt væk fra nabobeboelser som muligt.

Varde Kommune vurderer at opbevaring af ensilage og foder er tilstrækkeligt beskrevet, og at ensilage og foder opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.8 Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i *husdyrgodkendelse.dk* efter to forskellige metoder, hhv. den ny lugtvejledning, der er beskrevet i "Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug, og FMK-vejledningen. Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ifølge beregningerne udført i *husdyrgodkendelse.dk* vil geneafstandene i forhold til byzone være 48 meter, samlet bebyggelse 27 meter og enkelt bolig 15 meter. Genekriterierne er overholdt, se tabel 2.

Ved lugtberegning regnes fra midten af de enkelte stalde. Derfor er afstanden i tabel 2 anderledes end i figur 1 og figur 2.

Samlet resultat af lugtberegning									
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
+ Skonagervej 7	0	FMK	15,09	13,20	15,09	13,20	203,79	Ja	Ja
+ Karlsgårde Søvej 74	0	FMK	26,83	23,46	26,83	23,46	1.350,17	Ja	Ja
+ Skonager By, Næsbjerg	0	FMK	47,73	41,74	47,73	41,74	1.609,12	Ja	Ja

Tabel 2. Beregnet geneafstand fra husdyrbruget efter planlagt udvidelse

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Varde Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

Varde Kommune vurderer samlet, at lugt fra husdyrbrugets produktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, m.m. ikke vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres af omgivelserne.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

7.9 Støj

Ansøger oplyser følgende:

Der er ikke anlæg på husdyrbruget, der kan medføre væsentlige støjpåvirkninger af omgivelserne.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om ”ekstern støj fra virksomheder” anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende enkeltbolig bør anvende de grænseværdier, som er gældende for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i denne tilladelses vilkår.

Varde Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige støjgener for omgivelserne.

Varde Kommune stiller dog generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser, og at der om nødvendigt kan kræves dokumentation for at støjgrænserne er overholdt.

7.10 Støv

Ansøger oplyser følgende:

Påvirkning af omgivelserne med støv, forventes ikke at ville forekomme.

For at begrænse støvgener henviser Varde Kommune til god landmandspraksis. Blandt andet at al transport til og fra bedriften bør forgå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Varde Kommune vurderer, at der som følge af udvidelsen ikke vil være aktiviteter, som vil medføre væsentlige støvgener. Der fastsættes vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige støvgener.

7.11 Skadedyr

Ansøger oplyser følgende:

Foderopbevaring foregår, så der ikke sker tilhold af skadedyr.

Varde Kommune vurderer, at der udføres tilstrækkelig forebyggende bekæmpelse. Dog fastsættes vilkår til opbevaring af foder og om at foretage fluebekæmpelse efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjer angiver en række afprøvede metoder og opdateres løbende.

7.12 Døde dyr

Opbevaring af døde dyr er reguleret efter Fødevarestyrelsens ”Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr”. Der er dog, i forbindelse med opbevaring af affald, stillet et generelt vilkår til forebyggelse af uhygiejniske forhold.

Varde Kommune vurderer, at døde dyr opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.13 Lys

Ansøger oplyser følgende:

I forbindelse med fodring og observation af dyrene, vil staldene være oplyst.

Varde Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med husdyrbrugets belysning. Dog stilles et generelt vilkår om, at husdyrbrugets drift ikke må medføre væsentlige lysgener.

7.14 Transport

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr, samt intern på bedriften. Transporterne foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. I højsæsonen (høst) vil det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Varde Kommune vurderer, at stigningen i antal transporter vil være minimal, og at til- og frakørsel til husdyrbruget derfor ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

7.15 Beskyttede naturområder omkring husdyrbruget – ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udslip af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning).

Beregninger, der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen fra nudriften er 113,27 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 152,66 kg kvælstof pr. år. Det ansøgte projekt medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 39,39 kg kvælstof pr. år.

Beregningerne fra *husdyrgodkendelse.dk* kan ses i Figur 4.

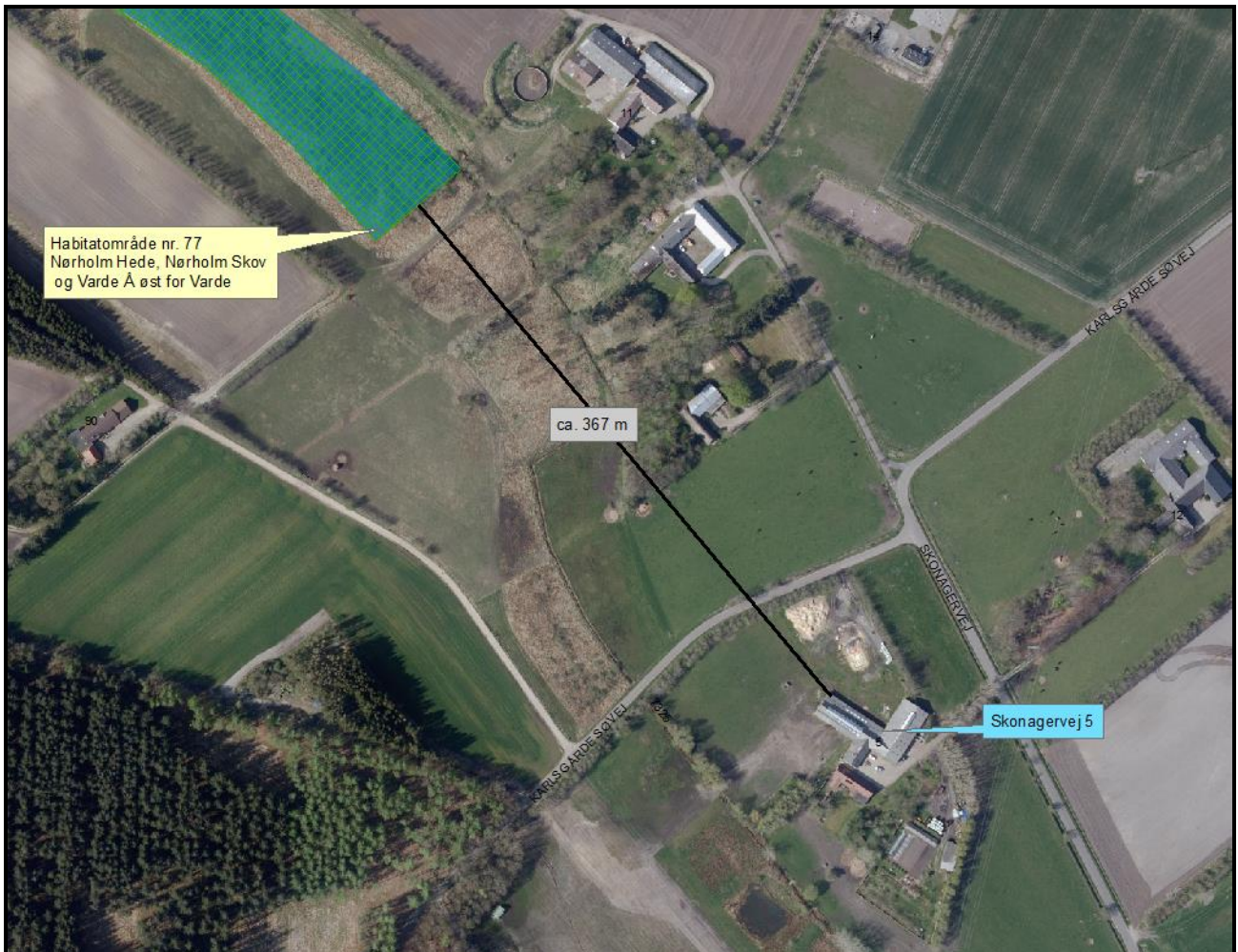
Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav										
Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?								Nej		
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?								Ja		
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet								0,00 kgN/år		
Ammoniaktab i nudrift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre										
								Ansøgt(kgN/år)		
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:								128,85		
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:								0		
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):								0		
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:								0,00		
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:								23,81		
Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau										
Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)	
Kvægstald	KvAm11	0,00	34,16	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	34,16	
		0,00	46,97	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	46,97	
	KvKs09	0,00	26,92	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	26,92	
		0,00	34,99	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	34,99	
	KvSm01	0,00	4,72	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	4,72	
		0,00	6,14	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	6,14	
	KvTk01	0,00	5,56	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	5,56	
		0,00	7,56	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	7,56	
	KvUt03	0,00	41,91	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	41,91	
		0,00	57,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	57,00	
	Sum	Nudrift	0,00	113,27	0,00		0,00	0,00	0,00	113,27
		Ansøgt	0,00	152,66	0,00		0,00	0,00	0,00	152,66
	Ammoniaktab pr. DE og pr. produktionsenhed									
	Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniaktab pr. produktionsenhed (kgN/år) *		Ammoniaktab pr. DE (kgN/år)					
Kvægstald	KvAm11	0,85		1,20						
		0,85		1,20						
	KvKs09	0,90		1,88						
		0,90		1,88						
	KvSm01	0,47		1,75						
		0,47		1,75						
	KvTk01	0,22		1,72						
		0,22		1,72						
	KvUt03	1,68		6,85						
		1,68		6,85						
* Ammoniaktab pr. produktionsenhed er ikke type 1 og type 2 korrigeret.										

Figur 4. Beregninger i husdyrgodkendelse.dk

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til § 8 og § 11 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (Bek. nr. 1828 af 16. december 2015) skal Varde Kommunes vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter, jævnfør bekendtgørelsens § 7 og § 11.

Der er ca. 367 m fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 77, Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde se figur 5.

Figur 5. Nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde.

På baggrund af beregninger fra husdyrgodkendelse.dk, der viser en merdeposition på 0,0 kg N på dette område, vurderer Varde Kommune at merfordampningen fra stalde og lagre ikke vil kunne give anledning til en målbar merbelastning af dette område, og der er således ikke grund til at foretage konsekvensvurdering efter §7 i bekendtgørelsen.

§ 7 områder

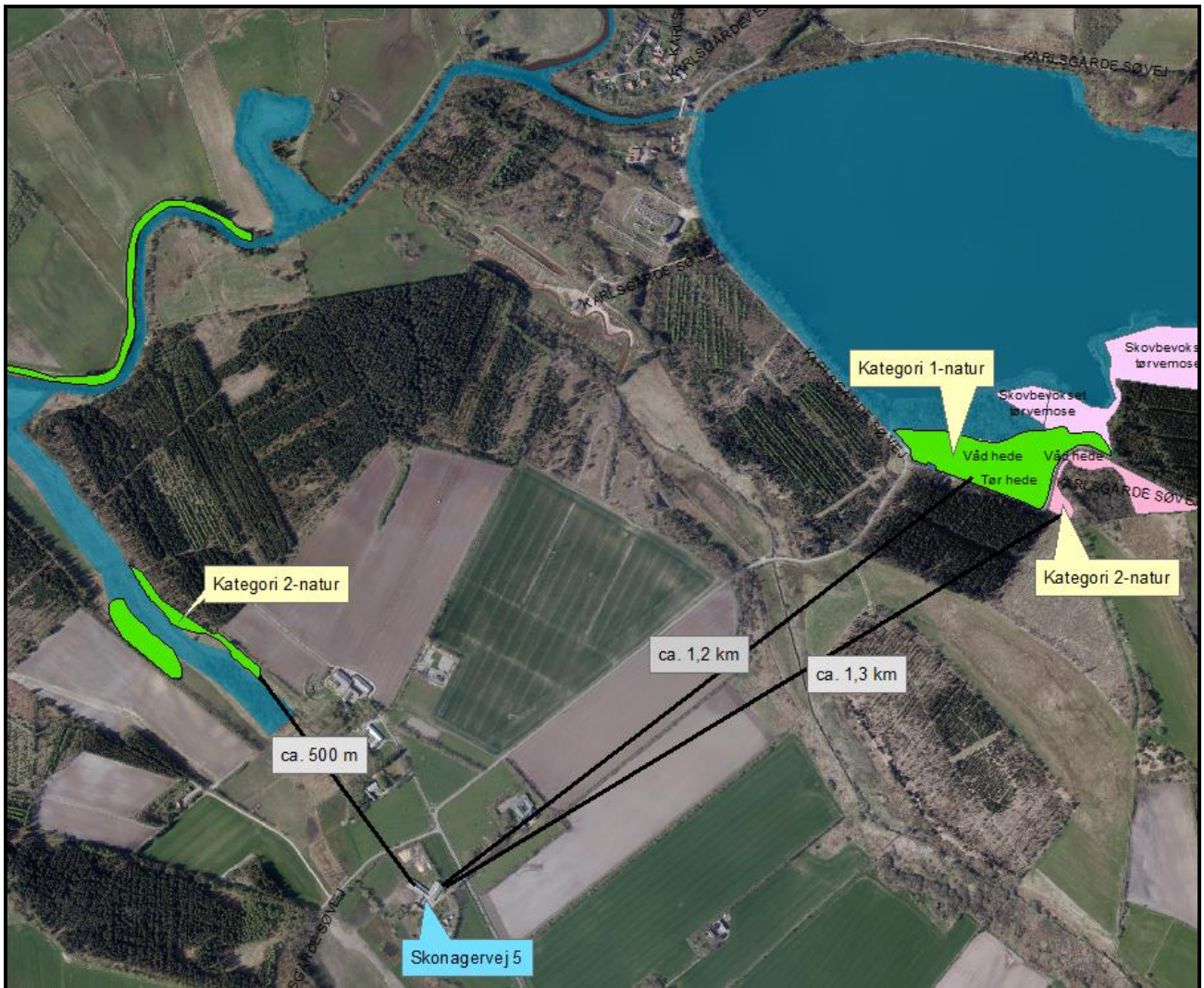
I henhold til § 7 i husdyrloven, er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis de ligger tættere end 10 m fra – eller helt eller delvist indenfor nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

Kategori I-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 1,2 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 1 i husdyrloven, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 6. Det drejer sig om området ved Karlsgårde sø, hvor naturtypen 4010 Våd hede indgår.

Ved § 10-miljøvurderinger skal beskyttelsesniveauet til kategori I-natur kun anvendes i tilfælde, hvor et eller flere anlæg er placeret nærmere end 300 meter fra naturtyper omfattet af disse områder.

Figur 6. Husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori-I og kategori-2 områder.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

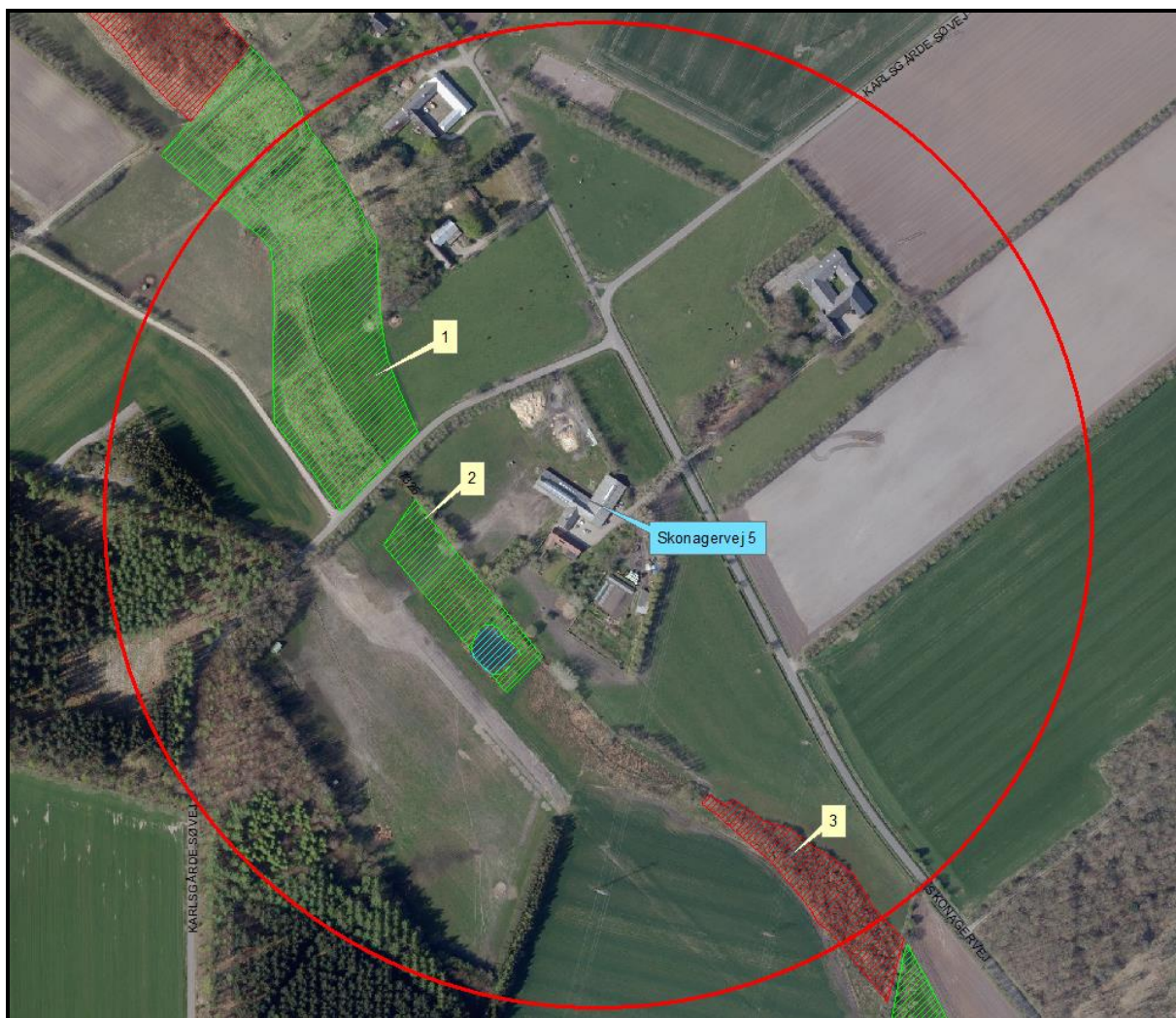
Anlægget er beliggende ca. 500 m fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 2 i husdyrloven, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor for internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 6. Det drejer sig om beskyttede

overdrev, beliggende nordvest for husdyrbruget. Desuden er der en våd hede beliggende nordøst for husdyrbruget.

Ved § 10-miljøvurderinger skal beskyttelsesniveauet til kategori 2-natur kun anvendes i tilfælde, hvor et eller flere anlæg er placeret nærmere end 300 meter fra naturtyper omfattet af disse områder.

§ 3 områder

Af figur 7 og tabel 3 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 300 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 7. §3 arealer indenfor 300 m fra husdyrbruget (grøn = eng; rød = mose).

§ 3 lokalitet	Type	Naturområde i kommuneplan	Værdisætning	Målsætning	Afstand (m)
1	Eng	Ja	C	B	95
2	Eng	Nej	C	C	75
3	Mose	Nej	C	C	205

Tabel 3. De væsentligste §3 områder (minus søer) indenfor 300 m fra husdyrbruget.

Naturtyper har forskellige tålegrænser for hvor meget ammoniakdeposition de kan tåle før der sker ændringer på den enkelte naturtype. Naturtyperne inddeles i 5 kategorier, se tabel 4.

N-følsomhed	Tålegrænse
Uoplyst	Uoplyst
Ikke N-følsom	>30 kg N/ha/år
Mindre N-følsom	20-30 kg N/ha/år
Moderat N-følsom	10-20 kg N/ha/år
Særlig N-følsom	5-10 kg N/ha/år

Tabel 4. Oversigt over de 5 kategorier for N-følsomhed og deres tålegrænser

Århus Universitet har oplyst følgende baggrundsbelastning for Varde Kommune:

2006:	17,0 kg N/ha
2007:	15,0 kg N/ha
2008:	16,0 kg N/ha
2009:	16,4 kg N/ha
2012:	15,2 kg N/ha
2013:	13,8 kg N/ha
2014:	15,6 kg N/ha

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Indenfor 300 m fra anlægget er der 1 mose se figur 7 og tabel 3.

Ingen af § 3-områderne i tabel 3 er udpeget som rekreative områder, indgår i kommuneplanens udpegning af værdifulde kulturmiljøer eller er omfattet af fredning.

De områder, som er udpeget som naturområder i Varde Kommunes kommuneplan, se tabel 3, er dermed også omfattet af kommuneplanens handleplan for naturpleje. Der er dog ingen konkrete planlagte naturindsatser for områderne.

Områdernes naturkvalitet fremgår af tabel 3.

Varde Kommune har ikke kendskab til kvælstofbidrag til områderne fra andre kilder.

Indenfor 300 m fra anlægget er der ikke ammoniakfølsom skov.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger over ammoniakdepositionen på de nærmest liggende Natura 2000, Kat. 1- og Kat. 2-naturområder samt de øvrige nærmest liggende og kvælstoffølsomme naturområder.

Beregningerne fremgår af tabel 5, og er foretaget ud fra den samlede udvidelse siden 2009.

§ 3 lokalitet	N-følsom	Afstand (m)	Tålegrænse, kg N/ha	Dep. før, kg N/ha	Dep. efter Kg N/ha	Ændring, Kg N/ha
Kategori 1	Moderat	1200	10-20	0,0	0,0	0,0
Kategori 2	Moderat	500	10-20	0,0	0,0	0,0
Kategori 2	Særligt	1300	5-10	0,0	0,0	0,0
§3 mose (Figur 7, Pkt. 3)	Ikke	200	> 30	0,0	0,0	0,0

Tabel 5. Beregning af ammoniakdeposition på vigtige naturområder

Øvrig § 3-natur

Indenfor 300 m fra anlægget er der registreret en mindre sø. Varde Kommune vurderer, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt på søen. Hovedkilden til næringsberigelse af søen vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til søen, dels næringsberiget overfladevand der løber til søen via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søen.

Indenfor 300 m fra anlægget er der 2 enge, se figur 7 og tabel 3. Begge engene er C-værdisatte. En af engene er C-målsat, mens den anden er B-målsat. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden på § 3 engene.

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil påvirke kategori-3 naturområderne / § 3-områder væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at udvidelsen ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

7.16 Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

I henhold til § 11 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudede frøer. Det er Varde Kommunes vurdering, at udvidelsen/ændringen af dyreholdet ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret birkemus, er ca. 700 m vest for husdyrbruget. Det er Varde Kommunes vurdering, at udvidelsen/ændringen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt, at udvidelsen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

7.17 Bedste tilgængelige teknik (BAT)

I henhold til husdyrlovens § 19 skal kommunalbestyrelsen ved vurdering af en ansøgning om tilladelse efter § 10 sikre sig, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Med begrebet "bedst tilgængelig teknik" menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter.

Når det gælder BAT i forhold til § 10 miljøtilladelser - på nær mink - er det Miljøstyrelsens vurdering (FAQ 57), at den generelle miljøregulering med krav til staldindretning, udbringning af husdyrgødning osv. jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen, normalt vil være tilstrækkeligt.

Jævnfør ansøgers oplysninger og Varde Kommunes vurdering, lever ansøger op til husdyrgødningsbekendtgørelsen. Derfor vurderer Varde kommune at husdyrbruget overholder den gældende lovgivning på området og dermed lever op til lovgivningens krav om BAT.

8 Nabo- / partshøring

Projektet er udover ansøger og dennes konsulent sendt til høring hos følgende naboer/partner i perioden fra den 4. maj til den 29. maj 2017:

- Skonagervej 7, 6800 Varde
- Skonagervej 12, 6800 Varde

I forbindelse med nabo- / partshøringen er der ingen bemærkninger kommet.

9 Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i miljøtilladelse opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte da:

- Ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.